

KONTROLLUTVALGET FOR TILTAK MOT HVITVASKING AV PENGER

ÅRSRAPPORT FOR 2005

Under henvisning til § 5 i forskrift 14. juni 1995 nr. 557 om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2005.

1. Opprettelse og sammensetning mv

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, jf. daværende § 13 i forskrift 7. februar 1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger. Reglene ble senere inntatt i finansieringsvirksomhetsloven § 2-17a, som i 2003 ble erstattet av lov 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) § 14.

Utvalget har i 2005 hatt følgende sammensetning:

- Lagdommer Einar Kaspersen (leder) (Borgarting Lagmannsrett)
- Avdelingsdirektør Tore Andreas Hauglie (Finansnæringens Hovedorganisasjon)
- Advokat Ida Kinn Nilsen (Finansforbundet)
- Advokat Randi Birgitte Bull (Frick Langseth Advokatfirma DA)

Seniorrådgiver Hege Dahl (Finansdepartementet) har vært sekretær for utvalget.

Det følger av lov 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) § 14 at Kontrollutvalget skal føre kontroll med ØKOKRIMs behandling av opplysninger mottatt i medhold av § 7, ØKOKRIMs pålegg og godkjenninger etter § 9, og at ØKOKRIM oppfyller plikten til å slette opplysninger etter § 10. Kontrollutvalgets oppgaver er nærmere regulert i forskrift 14. juni 1995 nr. 557 om Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av penger. Blant annet fremgår det av forskriften § 2 første ledd at utvalget skal føre kontroll med ØKOKRIMs behandling av

opplysninger mottatt i medhold av hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften. Ifølge § 2 annet ledd skal særlig føres kontroll med at ØKOKRIM følger saksbehandlingsregler fastsatt i ovennevnte bestemmelser. I denne forbindelse skal utvalget vurdere de interne retningslinjene for ØKOKRIM, og påse at disse følges. Med ØKOKRIM menes i denne årsrapporten ØKOKRIM ved Hvitvaskingsteamet.

2. Virksomheten i 2005

Utvalget har i 2005 hatt fire møter med ØKOKRIM og to interne møter i forbindelse med møtene med ØKOKRIM. Utvalget har to ganger vært i ØKOKRIM på kontroll av hvitvaskingsbasen. Kontrollen ble i hovedsak utført ved stikkprøver i ulike saker i hvitvaskingsbasen. I tillegg har utvalget hatt ett internt møte. Referater fra utvalgets møter med ØKOKRIM finnes i utvalgets arkiv (med unntak av ett møte, 24. januar 2005, der det ikke ble skrevet referat).

Utvalget har gjennom møtene med ØKOKRIM løpende blitt orientert om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen. Totalt sett har antallet meldinger om mistenkelige transaksjoner økt i 2005 sammenlignet med 2004. ØKOKRIM har opplyst at det har vært en viss nedgang i antall mottatte meldinger fra enkelte grupper. Videre har det vært en mindre økning i meldinger fra banker enn forventet etter innføringen av elektroniske overvåkningssystemer. Utvalget antar at det kan forventes en økning i antall meldinger også i 2006, etter hvert som rapporteringsplikten blir mer innarbeidet hos de ulike grupper av rapporteringspliktige, og etter hvert som det elektroniske systemet for mottak av meldinger blir operativt og nyttet.

ØKOKRIM har opplyst at sletting av meldinger etter 5-årsregelen i hvitvaskingsloven § 10 er à jour for 2005. Utvalget har kontrollert dette gjennom stikkprøver i databasen. Som nevnt i utvalgets årsrapport for 2004, har utvalget drøftet med ØKOKRIM bakgrunnen for at det synes å være et fåtall registrerte meldinger som blir slettet på grunn av at mistanken avkrefte straks etter at meldingen er innkommet til ØKOKRIM. Utvalget har merket seg at ØKOKRIM har satt et større fokus på dette.

ØKOKRIM utarbeidet i 2003 en rutinebeskrivelse for arbeidet i ØKOKRIMs Hvitvaskingsteam. Utvalget ble i 2003 orientert om at ØKOKRIM arbeider med å endre Rutinebeskrivelsen i tråd med den nye hvitvaskingslovgivningen, jf. hvitvaskingsforskriften § 17. Utvalget fikk i 2004 forelagt et nytt utkast til retningslinjer for intern saksbehandling av hvitvaskingsmeldinger i ØKOKRIM, basert på den nye hvitvaskingslovgivningen. Utvalget har, som nevnt i årsrapporten 2004, fulgt opp dette i 2005. Utvalget har vurdert utkastet til retningslinjer, og har avholdt møter med ØKOKRIM der utvalget har lagt frem synspunkter på utkastet. ØKOKRIM har opplyst at endelige retningslinjer for intern saksbehandling av meldinger om mistenkelige transaksjoner i ØKOKRIM ble undertegnet av ØKOKRIM-sjefen 9. september 2005. Utvalget har tatt dette til etterretning. Utvalget har ingen innvendinger mot den utforming retningslinjene nå har fått.

Utvalget har i 2005, som nevnt i årsrapporten for 2004, fulgt ØKOKRIMs saksbehandling i forbindelse med meldinger fra foretak som driver valutavirksomhet. ØKOKRIM redegjorde høsten 2005 for økt satsing på å foreta en mer inngående vurdering av hver enkelt melding ved mottak av meldingen i ØKOKRIM, herunder for meldinger fra foretak som driver valutavirksomhet. ØKOKRIM har opplyst at de vil evaluere satsningen ved utgangen av 2005. Utvalget har tatt dette til etterretning, og vil følge opp ØKOKRIMs behandling av meldinger fra foretak som driver valutavirksomhet også i 2006.

ØKOKRIM iverksatte i 2004 et prosjekt ELMO (elektronisk mottak), som etter det opplyste skal lette Hvitvaskingsteamets arbeid med MT-meldinger (meldinger om mistenkelige transaksjoner) og gjøre arbeidet med MT-meldingene (mottak, behandling og analyse) mer effektivt. ØKOKRIM har i løpet av 2005 utviklet dette systemet, og det ble tatt i bruk i oktober 2005. Rapporteringspliktige kan sende MT-meldinger gjennom "Altinn" (<http://www.altinn.no>). ØKOKRIM vil fortsatt kunne ta imot MT-meldinger på faks fra rapporteringspliktige som ikke har mulighet til å sende

meldinger via Internett. Kontrollutvalget vil i 2006 følge opp ØKOKRIMs saksbehandling i forhold til mottak og behandling av opplysninger gjennom det nye elektroniske systemet, med særlig vekt på hensynet til personvern.

Utvalget har i 2005 ikke mottatt klager på ØKOKRIMs behandling av mottatte opplysninger.

3. Budsjett

Utvalgets budsjett for 2005 utgjorde 150.000 kr. Utvalgets utgifter for 2005 beløp seg til 34 480 kr. Utvalget har fått opplyst at budsjettet for 2006 er 70.000 kr.

Etter utvalgets syn bør det være rom for at utvalget, eventuelt lederen, i fremtiden kan ha mulighet til å delta på møter og arrangementer som er relevante for utvalgets arbeid.

Oslo, . februar 2006

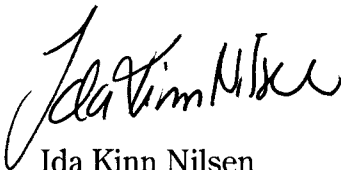
Einar Kaspersen

leder

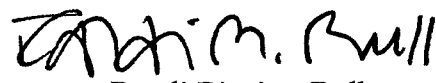
Tore Andreas Hauglie

medlem

Ida Kinn Nilsen

medlem

Randi Birgitte Bull

medlem